

Wyrok z dnia 16 września 1997 r.
I PKN 259/97

Zakładowy staż pracy nie może być jedynym kryterium typowania pracowników do rozwiązania z nimi stosunków pracy w ramach tzw. zwolnień grupowych.

Przewodniczący SSN: Jadwiga Skibińska-Adamowicz, Sędziowie SN: Janusz Łętowski (sprawozdawca), Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 16 września 1997 r. sprawy z powództwa Mirosława B. przeciwko Spółdzielczej Mleczarni "S." w R.P. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Lublinie z dnia 14 marca 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Mirosław B. działający przez swego pełnomocnika adwokata Andrzeja L. wniósł w dniu 5 maja 1997 r. kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy w Lublinie z dnia 14 marca 1997 r. [...]. Wyrokowi powyższemu zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 1 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm.), wnosząc w konsekwencji o uwzględnienie kasacji i przywrócenie powoda do pracy, albo uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu do ponownego rozpoznania.

Stan faktyczny sprawy przedstawiał się następująco:

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Wojewódzki w Lublinie zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 29 listopada 1996 r. [...] i oddalił powództwo Mirosława B. przeciwko Spółdzielczej Mleczarni "S." w R.P. o przywrócenie do pracy. Sąd Wojewódzki - inaczej niż Sąd I instancji - zinterpretował dopuszczalność wypowiedzenia powodowi umowy o pracę z przyczyn ekonomicznych. W uzasadnieniu kasacji twierdzi się, iż w odpowiedzi na apelację z dnia 3 marca 1997 r. powód przytoczył argumenty świadczące o braku "ekonomicznych" podstaw do zwolnienia, które jednak przez Sąd Wojewódzki nie zostały wzięte pod uwagę.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie może być uwzględniona, gdyż orzeczenie Sądu Wojewódzkiego nie narusza powołanych w kasacji przepisów prawa materialnego.

W świetle ustalonego w sprawie stanu faktycznego, który nie może być kwestionowany ze względu na brak w kasacji zarzutu naruszenia przepisów prawa procesowego w sposób określony w art. 393¹ pkt 2 KPC, jest niewątpliwe, że z uwagi na zmianę sytuacji ekonomicznej pozwany zakład pracy stanął przed koniecznością ograniczenia stanu zatrudnienia. Uczynił to w ten sposób, że ustalił kryteria zwalniania i na ich podstawie wytypował kilkunastu pracowników, wśród nich także powoda. Kryteriami tymi były: stan rodzinny, stan majątkowy, długość okresu zatrudnienia, wywiązywanie się z obowiązków pracowniczych. Są to więc okoliczności ważne i trafnie uznane za decydujące. Wprawdzie w

grupie zwalnianych pracowników powód jest pracownikiem o najdłuższym stażu pracy (16 lat), lecz inni pracownicy mają również wystarczająco długi staż (8, 9 lat), by się na niego powoływać. Natomiast powód znajduje się w korzystniejszej sytuacji materialnej w porównaniu z innymi pracownikami, gdyż uzyskuje dochody z prowadzonej działalności gospodarczej, a poza tym pracuje także jego żona. Tak więc staż pracy nie był jedynym i zasadniczym elementem, który zakład pracy brał pod uwagę i który mógłby być argumentem przemawiającym przeciwko zwolnieniu powoda z pracy. Sąd Wojewódzki słusznie podniósł, że zakład pracy, stojąc przed koniecznością ograniczenia zatrudnienia, musiał podjąć trudną decyzję związaną z wyborem pracowników do zwolnienia, lecz wybór ten nie nastąpił wyłącznie według kryterium długości stażu pracy, lecz na podstawie wszystkich elementów łącznie, w tym także i tego, czy wytypowany pracownik w przypadku utraty pracy będzie miał możliwość utrzymania się. Z tych właśnie przyczyn Sąd Wojewódzki uznał, że Sąd Rejonowy błędnie ocenił stan faktyczny sprawy jako uzasadniający ochronę powoda przed rozwiązaniem umowy o pracę i stosując art. 386 § 1 KPC zmienił zaskarżony apelacją wyrok i orzekł co do istoty sprawy, oddalając powództwo.

Wbrew stanowisku zawartemu w skardze kasacyjnej wyrok Sądu Wojewódzkiego nie narusza art. 1 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, gdyż z ustaleń dokonanych w sprawie wynika, że sytuacja finansowa strony pozwanej wymagała redukcji zatrudnienia, zaś dobór pracowników do zwolnienia został dokonany w oparciu o przyjęte kryteria.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy uznał, że kasacja nie zawiera usprawiedliwionych podstaw i stosownie do art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====